

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

“12” *серпень* 2024 року



РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

УПРАВЛІННЯ САНАТОРНО-КУРОРТНОЮ СПРАВОЮ

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Менеджмент туристичної індустрії

Спеціальність: 073 Менеджмент

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Географічний факультет

Мова навчання: українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління санаторно-курортною справою» складена відповідно до складена відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми «Менеджмент туристичної індустрії», затверджені Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 7 від «29» квітня 2024 року).

Розробник: к.с.-г.н., доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Данілова Ольга Миколаївна.

Викладач: к.с.-г.н., доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Данілова Ольга Миколаївна.

Погоджено

з гарантом ОП «Менеджмент туристичної індустрії»

Валентина ПІДГІРНА

Затверджено на засіданні кафедри економічної географії та екологічного менеджменту

Протокол № 1 від «6» серпня 2024 року

Завідувач кафедри

Валерій РУДЕНКО

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

Наталя АНДРУСЯК

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань про особливості функціонування санаторно-курортних підприємств в умовах ринку, багатогранність спектру відносин управління як визначального чинника організаційної ефективності діяльності санаторно-курортних закладів і курортного комплексу загалом.

Пререквізити. Дисципліна «Управління санаторно-курортною справою» є обов'язковою освітньою компонентою ОП. Для ефективного засвоєння курсу здобувач вищої освіти повинен попередньо опанувати такі дисципліни: «Менеджмент», «Маркетинг», «Менеджмент туристично-ресурсного потенціалу України», «Правові основи господарської діяльності», «Економіка та фінанси туристичних підприємств», «Операційний менеджмент», «Економічний аналіз».

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності:

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 7. Здатність діяти соціально, відповідально і свідомо.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 16. Здатність здійснювати ефективне управління ресурсною базою галузей туристичної індустрії на засадах раціональності у їх використанні;

СК 17. Здатність управляти підприємствами (організаціями) туристичної індустрії (та їх підрозділами) через реалізацію функцій менеджменту на основі володіння технологіями організації туристичної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 10. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 18. Знати основні закони, закономірності та принципи раціонального використання туристичних ресурсів, проводити оцінку рекреаційного та туристичного потенціалу території, вміти розробляти і обґрунтувати механізми їх залучення для організації туристичної діяльності з врахуванням вимог збалансованого розвитку.

ПРН 19. Знати особливості організаційно-управлінської діяльності підприємств сфери туристичного бізнесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має знати: понятійно-термінологічний апарат курсу та вільно оперувати ним; роль та значення санаторно-курортних закладів у сфері індустрії здоров'я та туризму; закони, закономірності та принципи раціонального використання лікувально-оздоровчих природних ресурсів в санаторно-курортній справі; матеріально-ресурсне забезпечення розвитку сфери санаторно-курортних послуг та принципи його раціонального використання; особливості організаційно-управлінської діяльності санаторно-курортних закладів; нормативно-правове забезпечення санаторно-курортної діяльності та організацію управління на національному, регіональному та локальному рівнях;

вміти: проводити оцінку ресурсного забезпечення для організації санаторно-курортної діяльності; застосовувати у практичній діяльності функції менеджменту для управління санаторно-курортними закладами та їх підрозділами; аналізувати ефективність управління санаторно-курортними закладами.

ОПИС ЗМІСТУ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Загальна інформація про розподіл годин

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	7	5	150	2	30	30	-	-	90	-	екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у.т.числі		
		лекції	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1 «Організаційні аспекти та нормативно-правове забезпечення санаторно-курортної діяльності в Україні»				
Тема 1. Санаторно-курортний комплекс у системі туристичної діяльності.	10	2	2	6
Тема 2. Санаторно-курортний комплекс, як складова індустрія здоров'я. Сучасні тренди розвитку світової індустрії оздоровлення	10	2	2	6
Тема 3. Соціально-економічний зміст сфери санаторно-курортних послуг	10	2	2	6
Тема 4. Ресурсне забезпечення розвитку сфери санаторно-курортних послуг. Природно-ресурсний потенціал	15	4	2	9
Тема 5. Ресурсне забезпечення розвитку сфери санаторно-курортних послуг. Матеріально-технічні, фінансові, трудові ресурси.	10	2	2	6
Тема 6. Нормативно-правове забезпечення діяльності санаторно-курортних закладів та реалізація державної політики на національному та регіональному рівнях	10	2	2	6
Тема 7. Ліцензування, стандартизація та сертифікація санаторно-курортних послуг	10	2	2	6
Усього годин за ЗМ 1	75	16	14	45
Змістовий модуль 2. «Управління санаторно-курортною справою на мікрорівні»				
Тема 8. Реалізація функцій управління в санаторно-курортних закладах	18	4	4	10
Тема 9. Санаторно-курортний продукт та його особливості	13	2	4	7
Тема 10. Управління маркетинговою діяльністю санаторно-курортних закладів	11	2	2	7
Тема 11. Управління інноваційною діяльністю санаторно-курортних закладів	11	2	2	7

Тема 12. Ефективність управління санаторно-курортними закладами	11	2	2	7
Тема 13. Сучасні тенденції розвитку та управління курортами	11	2	2	7
Усього годин за ЗМ 2	75	14	16	45
УСЬОГО ГОДИН	150	30	30	90

Тематика лекційних занять з переліком питань

Тема 1. Санаторно-курортний комплекс у системі туристичної діяльності

1. Сутність і значення санаторно-курортного комплексу у системі туристичної діяльності.
2. Основні терміни та поняття в курортології.
3. Історичні аспекти становлення та розвитку оздоровчих закладів в Україні та світі.

Тема 2. Санаторно-курортний комплекс, як складова індустрія здоров'я. Сучасні тренди розвитку світової індустрії оздоровлення

1. Поняття індустрії здоров'я та її структура.
2. Роль та значення санаторно-курортних закладів в індустрії здоров'я.
3. Сучасні тренди розвитку світової індустрії оздоровлення.

Тема 3. Соціально-економічний зміст сфери санаторно-курортних послуг

1. Сутність та класифікація санаторно-курортних послуг.
2. Ринок санаторно-курортних послуг та чинники впливу на його розвиток.
3. Місце санаторно-курортного комплексу в сфері надання послуг населенню України та економічній системі регіону.

Тема 4. Ресурсне забезпечення розвитку сфери санаторно-курортних послуг. Природно-ресурсний потенціал

1. Ресурсний потенціал санаторно-курортних закладів.
2. Природно-ресурсний потенціал санаторно-курортних закладів.
 - 2.1. Мінеральні води.
 - 2.2. Лікувальні грязі.
 - 2.3. Кліматичні ресурси та кліматотерапія.
3. Охорона природних курортних ресурсів від виснаження та забруднення.

Тема 5. Ресурсне забезпечення розвитку сфери санаторно-курортних послуг. Матеріально-технічні, фінансові, трудові ресурси

1. Матеріально-технічні ресурси санаторно-курортних закладів.
2. Фінансові ресурси санаторно-курортних закладів.
3. Трудові та інформаційні ресурси.

Тема 6. Нормативно-правове забезпечення діяльності санаторно-курортних закладів та реалізація державної політики на національному та регіональному рівнях

1. Нормативно-правове забезпечення діяльності санаторно-курортних закладів.
2. Система організації управління курортами на державному рівні.
3. Формування регіональної політики розвитку сфери санаторно-курортних закладів.
4. Нормативно-правові акти, які регламентують право на безкоштовне отримання санаторно-курортного лікування.

Тема 7. Ліцензування, стандартизація та сертифікація санаторно-курортних послуг

1. Ліцензування санаторно-курортних послуг.
2. Стандартизація та сертифікація санаторно-курортних послуг.

3. Акредитація санаторно-курортних закладів.

Тема 8. Реалізація функцій управління в санаторно-курортних закладах

1. Планування діяльності санаторно-курортних закладів.
2. Організаційна функція управління.
3. Організаційно-господарська структура санаторно-курортних закладів.
4. Мотиваційна функція. Мотивація персоналу у санаторно-курортних закладах
5. Контроль та координація в управлінні санаторно-курортними закладами.

Тема 9. Санаторно-курортний продукт та його особливості

1. Сутність санаторно-курортного продукту та його складові.
2. Медичні послуги як цільова частина санаторно-курортного продукту.
3. Характеристика програм відновного санаторно-курортного лікування.
4. Методичні підходи до оцінки ефективності програм відновного санаторно-курортного лікування.

Тема 10. Управління маркетинговою діяльністю санаторно-курортних закладів

1. Управління асортиментом послуг санаторно-курортних підприємств на засадах маркетингу.
2. Маркетингові комунікації санаторно-курортних закладів. Соціал медіа маркетинг у забезпеченні конкурентоспроможності санаторно-курортних послуг.
3. Бренд-підхід у підвищенні конкурентоспроможності санаторно-курортних послуг.

Тема 11. Управління інноваційною діяльністю санаторно-курортних закладів

1. Типи інновацій у санаторно-курортних закладах.
2. SPA процедури, як напрям інноваційної діяльності санаторно-курортних закладів.
3. Wellness-підхід в діяльності санаторно-курортних закладів.

Тема 12. Ефективність управління санаторно-курортними закладами

1. Аналіз організації управління.
2. Аналіз маркетингової діяльності.
3. Аналіз ефективності економічної діяльності.
4. Аналіз рівня задоволеності споживачів.
5. Аналіз технологічних інновацій.
6. Інтегрована оцінка ефективності управління санаторно-курортним закладом.

Тема 13. Сучасні тенденції розвитку та управління курортами

1. Санаторно-курортний кластер як інноваційна форма розвитку території.
2. Закордонний досвід управління та розвитку курортів.
3. Соціальний туризм як перспективна форма розвитку ринку туристсько-рекреаційних послуг.
 - 3.1. Поняття та головні складники розвитку соціального туризму.
 - 3.2. Аналіз моделей розвитку соціального туризму в Україні.

Тематика практичних занять з переліком завдань

Практична робота №1. Історичні аспекти становлення та розвитку санаторно-курортної справи в Україні та світі

1. Сформувати таблицю із періодизацією та характеристикою основних етапів становлення санаторно-курортної справи в Україні.
2. Надати стислу характеристику основних етапів становлення та розвитку санаторно-курортної справи в регіонах світу (регіон на вибір).

3. Виконати тестові завдання (тема «Санаторно-курортний комплекс у системі туристичної діяльності»)

Практична робота №2. Визначення регіональних тенденцій розвитку світової економіки оздоровлення (wellness economy)

1. Проаналізувати тенденції розвитку світової економіки оздоровлення у розрізі її структурних складових.
2. Проаналізувати інструменти політики оздоровлення в окремих країнах.
3. Виконати тестові завдання (тема «Санаторно-курортний комплекс, як складова індустрія здоров'я. Сучасні тренди розвитку світової індустрії оздоровлення»)

Практична робота №3. Вивчення сучасної мережі санаторно-курортних закладів в Україні

1. Сформувати таблицю із короткою характеристикою у розрізі областей курортів України.
2. Проаналізувати забезпеченість санаторними закладами у розрізі областей України.
3. Проаналізувати вплив війни в Україні на стан та функціонування санаторно-курортних закладів.
4. Здійснити SWOT-аналіз санаторно-курортного комплексу України .

Практична робота №4. Підбір курорту із профілем «бальнеологія» для різних сегментів споживачів

1. Охарактеризувати обраний сегмент споживачів та визначити курорт та послуги, які б могли найбільше підійти для даної категорії споживачів.
2. Описати підприємства, які надають послуги бальнеології для даної категорії туристів та визначити: а) курорт, місцевість, яка могла підійти даному сегменту споживачів; б) заклад розміщення (готель, пансіонат, котедж, приватні апартаменти, бунгало тощо); в) перелік послуг, які надаються, лікувальний профіль (захворювання, відновлення, загальне оздоровлення); г) описати прилеглу до курорту територію та її привабливість з огляду на потреби туриста та туристичної галузі.

Практична робота № 5. Підбір курорту із профілем «таласотерапія» для різних сегментів споживачів

1. Охарактеризувати обраний сегмент споживачів та визначити курорт та послуги, які б могли найбільш підійти для даної категорії споживачів (для тих споживачів, які б найімовірніше могли придбати дану послугу).
2. Описати підприємства, які надають послуги таласотерапії для даної категорії туристів та визначити: а) курорт, місцевість, яка б могла підійти даному сегменту споживачів; б) заклад розміщення; в) перелік послуг, які надаються, лікувальний профіль (захворювання, відновлення, загальне оздоровлення); г) контакти (адреса, сайт, телефони та ін.); д) описати прилеглу до курорту територію та її привабливість з огляду на потреби туриста та туристичної галузі.

Практична робота № 6. Ресурсне забезпечення розвитку сфери санаторно-курортних послуг. Матеріально-технічні, фінансові, трудові ресурси

1. Охарактеризувати матеріально-технічні ресурси санаторно-курортних закладів.
2. Розкрити значення фінансових ресурсів для розвитку санаторно-курортних закладів.
3. Розкрити значення інноваційного потенціалу санаторно-курортних закладів.
4. Розв'язати ситуаційне завдання.

Практична робота № 7. Правові форми використання курортних, лікувально-оздоровчих зон та курортів

1. Розкрити сутність загального та спеціального користування санаторно-курортними територіями.

2. Приватизація санаторно-курортних закладів. Зміст орендних відносин.
3. Охарактеризувати правові форми охорони санаторно-курортних територій.
4. Розв'язок тестових завдань (теми «Нормативно-правове забезпечення діяльності санаторно-курортних закладів та реалізація державної політики на національному та регіональному рівнях», «Ліцензування, стандартизація та сертифікація санаторно-курортних послуг»)

Практична робота № 8. Дослідження реалізації функцій управління в санаторно-курортних закладах

1. Побудувати організаційно-господарську структуру управління санаторно-курортним закладом (заклад за вибором здобувача). Визначити її переваги та недоліки.
2. Дослідити реалізацію функції планування в обраному санаторно-курортному закладі.
3. Побудувати схему управління санаторно-курортною справою України.
4. Розв'язок кейсових завдань по темі «Реалізація функцій управління в санаторно-курортних закладах».

Практична робота № 9-10. Санаторно-курортний продукт та його особливості

1. Проаналізувати лікувально-оздоровчу базу та спеціалізацію курортних підприємств регіону (регіон за вибором здобувача).
2. Проаналізувати спектр додаткових послуг санаторно-курортних підприємств регіону.
3. Розробити рекомендації для санаторно-курортних закладів, які істотно відрізняються (відстають) за спектром додаткових послуг від інших проаналізованих курортних підприємств.
4. Проаналізувати цінову політику курортних підприємств регіону в якому функціонує обраний санаторно-курортний заклад.
5. Розробити рекомендації щодо вдосконалення цінової політики курортних підприємств.

Практична робота №11. Оцінка ефективності управління курортними підприємствами - організація управління, маркетингова діяльність.

1. Оцінити структуру управління курортними підприємствами і визначити її переваги і недоліки.
2. Проаналізувати та оцінити ефективність маркетингової діяльності санаторно-курортних підприємств.

Практична робота №12. Оцінка ефективності управління курортними підприємствами - економічна діяльність, рівень задоволеності споживачів.

1. Проаналізувати основні показники економічної діяльності санаторно-курортних закладів, зробити загальні висновки та виявити підприємства з більшою і меншою ефективністю діяльності.
2. Оцінити рівень задоволеності споживачів за допомогою методу маркетингового шкалювання та зробити висновок про рівень задоволеності курортними послугами рекреантами досліджуваних підприємств.

Практична робота №13. Оцінка ефективності управління курортними підприємствами - технологічні інновації, інтегрована оцінка ефективності управління курортними підприємствами

1. Проаналізувати технологічні інновації, які впроваджуються санаторно-курортними підприємствами.
2. Використовуючи метод бальної оцінки провести рейтингування досліджуваних підприємств по кожному із досліджуваних критеріїв.

3. Визначити інтегрований показник ефективності управління курортними підприємствами.
4. Зробити висновки щодо рівня ефективності управління досліджуваними курортними підприємствами, а також навести рекомендації щодо підвищення рівня ефективності управління.

Завдання для самостійної роботи здобувачів освіти

Самостійна робота з навчальної дисципліни «Управління санаторно-курортною справою» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі.

Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносяться на самостійне вивчення.

Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть балів
Тема 1. Санаторно-курортний комплекс у системі туристичної діяльності	Теоретичний огляд історії розвитку мережі оздоровчих закладів України, їх спеціалізації за напрямками лікування в регіонах України. Створення картосхеми розміщення оздоровчих закладів за напрямками лікування в Україні.	1
Тема 2. Санаторно-курортний комплекс, як складова індустрія здоров'я. Сучасні тренди розвитку світової індустрії оздоровлення	Теоретичний огляд переваг та основних напрямів політики оздоровлення. Міжнародні регіональні особливості оздоровчих традицій світу. Спеціалізація курортів Європи. Спеціалізація курортів Азії. Спеціалізація курортів Америки. Спеціалізація курортів Африки, Австралії та Океанії.	1
Тема 3. Соціально-економічний зміст сфери санаторно-курортних послуг	Проаналізувати показники діяльності санаторно-курортного комплексу України (кількість оздоровчих закладів, загальна кількість ліжкомісць, чисельність оздоровлених, кількість санаторіїв, кількість дитячих санаторіїв, кількість пансіонатів з лікуванням) за десятирічний період з унаочненням у вигляді відповідних графіків, діаграм.	1
Тема 4. Ресурсне забезпечення розвитку сфери санаторно-курортних послуг. Природно-ресурсний потенціал	Мінеральні води України: походження, класифікація, застосування. Природні лікувальні грязі: походження, класифікація, застосування. Медична кліматологія та кліматотерапія. Негативний та позитивний вплив людини на курортні ресурси. Методика та організація робіт по встановленню округів санітарної охорони.	1
Тема 5. Ресурсне забезпечення розвитку сфери санаторно-курортних послуг. Матеріально-технічні, фінансові, трудові ресурси	Проаналізувати сутність, основні підходи кадрової політики у сфері курортних послуг, методи і способи пошуку та відбору кадрів.	1

Тема 6. Нормативно-правове забезпечення діяльності санаторно-курортних закладів та реалізація державної політики на національному та регіональному рівнях	Розглянути нормативно-правові аспекти планування курортних зон, принципи планування курорту, роль місцевих громад у розбудові курорту. Відповідальність за порушення законодавства про курорти. Міжнародне співробітництво.	1
Тема 7. Ліцензування, стандартизація та сертифікація санаторно-курортних послуг	Проаналізувати проблеми відповідальності за порушення режиму використання та охорони курортних, лікувально-оздоровчих зон і курортів.	1
Тема 8. Реалізація функцій управління в санаторно-курортних закладах	Теоретичний огляд принципів управління санаторно-курортним закладом. Стратегічне управління санаторно-курортним підприємством.	1
Тема 9. Санаторно-курортний продукт та його особливості	Охарактеризуйте діагностичні, лікувальні та оздоровчі послуги, які надаються в санаторії.	1
Тема 10. Управління маркетинговою діяльністю санаторно-курортних закладів	Розглянути бренд-менеджмент та діяльність санаторно-курортних підприємств. Проаналізувати основні інструменти просування санаторно-курортного бренду.	1
Тема 11. Управління інноваційною діяльністю санаторно-курортних закладів	Проаналізувати типи інновацій у санаторно-курортних закладах. Теоретичний огляд напрямів SPA індустрії, розвиток курортного SPA.	1
Тема 12. Ефективність управління санаторно-курортними закладами	Теоретичний огляд підходів оцінки ефективності сфери санаторно-курортних послуг регіону.	1
Тема 13. Сучасні тенденції розвитку та управління курортами	Теоретичний огляд досвіду управління та розвитку курортів Європи, Азії, Америки, Африки, Австралії та Океанії. Тенденції розвитку соціального туризму. Порядок забезпечення санаторно-курортними путівками окремих категорій осіб і членів їх сімей.	1

*Питання, винесені на самостійне опрацювання, включені до поточного і підсумкового контролю (екзамен).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні використовуються основні традиційні та інтерактивні методи навчання, новітні технології, спрямовані на досягнення освітньої мети й прогнозованих програмних результатів.

Методи навчання і викладання:

Словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо).

Практичні методи (практичні заняття, ситуаційні завдання, бізнес-кейси (індивідуальні або командні)).

Наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо).

Робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами.

Самостійна робота над питаннями, окресленими програмою ОК.

Тренінги, майстер-класи від запрошених стейкхолдерів.

Реферативні та пошукові дослідження.

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

У процесі оцінювання навчальних досягнень застосовуємо методи усного і письмового контролю, зокрема такі **засоби оцінювання та демонстрування результатів навчання**:

- ☐ **засоби усного контролю**: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, презентації результатів виконаних практичних завдань, ситуаційних завдань та кейсів.
- ☐ **засоби письмового контролю**: контрольні роботи, тестування, самостійні роботи.
- ☐ **засоби самоконтролю**: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форми контролю

Форми поточного контролю – тести, письмові роботи (практичні роботи, модульні), усне індивідуальне та фронтальне опитування.

Форма підсумкового контролю – екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітньої компоненти.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)															Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								
Т № 1	Т № 2	Т № 3	Т № 4	Т № 5	Т № 6	Т № 7	М К № 1	Т № 8	Т № 9	Т № 10	Т № 11	Т № 12	Т № 13	МК №2		
3	3	4	5	4	3	3	5	6	4	3	4	4	4	5	40	100

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовий модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів за модуль 1 складає 30 балів, за модуль 2- 30 балів, сумарно – 60 балів, з них за практичні роботи – 32 бали (практичні роботи №1, 2, 6, 7 оцінюються по 2 бали кожна, практичні роботи №3, 5, 11, 12, 13 оцінюються по 3 бали кожна, практичні роботи: №4 -оцінюється в 4 бали; №8 – в 5 балів, № 9-10 – 6 балів), за самостійну роботу – 13 балів (по 1 балу за кожною) та МКР оцінюються у 10 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Відмінно	A	відмінно
80-89	Добре	B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69	Задовільно	D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незадовільно	FX	(незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34		F	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ Й КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

1. Розкрийте сутність і значення санаторно-курортного комплексу у системі туристичної діяльності.
2. Розкрийте історичні аспекти становлення та розвитку оздоровчих закладів в Україні
3. Розкрийте історичні аспекти становлення та розвитку оздоровчих закладів у світі.
4. Розкрийте міжнародні регіональні особливості оздоровчих традицій світу.
5. Охарактеризуйте сутність поняття індустрії здоров'я та її структуру.
6. Розкрийте роль та значення санаторно-курортних закладів в індустрії здоров'я.
7. Охарактеризуйте сучасні тренди розвитку світової індустрії оздоровлення.
8. Розкрийте сутність поняття «санаторно-курортна послуга»
9. Проаналізуйте існуючі підходи до класифікації санаторно-курортних послуг.
10. Які чинники впливають на розвиток ринку санаторно-курортних послуг?
11. Охарактеризуйте місце санаторно-курортного комплексу в сфері надання послуг населенню України та економічній системі регіону.
12. Охарактеризуйте вплив природно-ресурсного потенціалу на розвиток і функціонування санаторно-курортних закладів.
13. Охарактеризуйте походження, класифікацію та застосування мінеральних водних ресурсів України.
14. Охарактеризуйте походження, класифікацію та застосування природних лакувальних грязей України.
15. Розкрийте сутність медичної кліматології та кліматотерапія.
16. Таласотерапія в санаторно-курортному лікуванні.
17. Охарактеризуйте негативний та позитивний вплив людини на курортні ресурси.
18. Визначте інтеграційні зв'язки між сферою туризму, медичною сферою та санаторно-курортним комплексом.
19. Охарактеризуйте механізм взаємозв'язку фаз відтворення санаторно-курортного продукту. Наведіть особливості фази споживання санаторно-курортного продукту.
20. У чому полягає сутність мультиплікативного ефекту від діяльності санаторно-курортного комплексу?
21. Наведіть визначення поняття «реабілітація». Визначте етапи реабілітації в умовах

сучасного курорту та охарактеризуйте їх.

22. Які законодавчі та нормативно-правові акти регулюють діяльність в санаторно-курортній сфері?
23. Розкрийте систему організації управління курортами на державному рівні.
24. Як формується регіональна політика розвитку сфери санаторно-курортних закладів.
25. Охарактеризуйте нормативно-правові акти, які регламентують право на безкоштовне отримання санаторно-курортного лікування.
26. Дайте визначення поняття «управління». Розкрийте рівні управління курортною справою (санаторно-курортним комплексом) існують в Україні.
27. Охарактеризуйте вертикаль громадського та корпоративного управління курортною справою.
28. Які завдання виконують органи регіонального рівня управління курортною справою та які функції вони виконують?
29. Визначте функції менеджерів мікрорівня управління курортною справою.
30. Наведіть приклади громадських організацій, пов'язаних з розвитком курортно-рекреаційної діяльності в Україні.
31. Охарактеризуйте склад контрагентів, які беруть участь у створенні та розповсюдженні санаторно-курортного продукту, та їхні функції.
32. Охарактеризуйте типізацію санаторно-курортних і оздоровчих підприємств.
33. Поясніть різницю між санаторно-курортними та оздоровчими закладами.
34. Охарактеризуйте санаторно-курортні підприємства за формою власності.
35. Дайте визначення поняття «організаційна структура управління».
36. Охарактеризуйте лінійно-функціональну організацію управління санаторно-курортним закладом.
37. Які документи регламентують розподіл повноважень і відповідальності в санаторно-курортних закладах?
38. Які основні управлінські блоки (підрозділи) має санаторій?
39. Охарактеризуйте ієрархію підпорядкованості підрозділів та посадових осіб – лінійних керівників у санаторії.
40. У чому полягає особливість організації розміщення в санаторіях?
41. Охарактеризуйте особливості організаційної структури управління в курортних готелях. Охарактеризуйте структури управління в базах і будинках відпочинку.
42. У чому полягає особливість дивізійної структури управління санаторно-курортними закладами?
43. Які функції управління реалізуються в санаторно-курортних закладах?
44. Охарактеризуйте класифікацію цілей діяльності санаторно-курортного підприємства.
45. Охарактеризуйте різновиди спеціальних планів санаторно-курортних підприємств. Які підрозділи оздоровниці мають їх складати?
46. Охарактеризуйте особливості здійснення функцій контролю та координації в санаторно-курортних закладах.
47. Наведіть визначення поняття «ліцензія», «ліцензування». Яка його мета? Які санаторно-курортні послуги підлягають ліцензуванню?
48. Які нормативно-правові акти регламентують ліцензування санаторно-курортних послуг?
49. Як здійснюється ліцензування в санаторно-курортній сфері.
50. Дайте визначення поняття «сертифікація». Який орган здійснює процедуру сертифікації послуг у санаторно-курортних закладах?
51. Охарактеризуйте схеми проведення сертифікації послуг в Україні. Яка з них є найскладнішою? У чому полягає сутність акредитації медичних, зокрема санаторно-курортних закладів?
52. Дайте визначення понять «санаторно-курортний продукт» та «санаторно-курортна допомога».
53. Охарактеризуйте головні ознаки санаторно-курортних послуг.

54. У чому полягає особливість надання санаторно-курортних послуг?
55. Наведіть класифікаційні ознаки санаторно-курортного продукту.
56. Наведіть принципи складання комплексів лікувально-реабілітаційного характеру в санаторно-курортних закладах.
57. Наведіть послідовність оформлення документів під час направлення та оздоровлення рекреантів у санаторно-курортних закладах: санаторно-курортної карти, довідки для отримання путівки, курортної книжки.
58. Визначте класифікаційні ознаки відновного санаторно-курортного лікування.
59. Дайте визначення поняття «асортиментна політика». З якою метою її визначають у санаторно-курортних підприємствах?
60. Розкрийте особливості функції організації в процесі управління асортиментом послуг санаторно-курортних підприємств.
61. Охарактеризуйте функцію мотивації в процесі управління асортиментом послуг санаторно-курортних підприємств. У який спосіб вона реалізується стосовно до персоналу та посередників?
62. У чому полягає сутність реалізації санаторно-курортних путівок за «твердою» та за «м'якою» квотою місць?
63. Охарактеризуйте функцію контролю в процесі управління асортиментом послуг санаторно-курортних підприємств.
64. Охарактеризуйте дії персоналу відділу маркетингу в разі виникнення відхилень від запланованих показників у процесі реалізації санаторно-курортних послуг.
65. Охарактеризуйте зовнішні та внутрішні маркетингові комунікації санаторно-курортного підприємства.
66. У який спосіб диференціюються інструменти просування в залежності від типу засобів розміщення?
67. Наведіть головні завдання персоналу відділу маркетингу та реклами санаторно-курортного підприємства в соціальних мережах.
68. Які типи інновацій існують у санаторно-курортних закладах?
69. У який спосіб оцінюють технологічні інновації санаторно-курортних підприємств?
70. У який спосіб будують інтегральну матрицю ефективності управління курортними підприємствами та як інтерпретуються отримані результати розрахунків?
71. Дайте визначення поняття «кластер». Поясніть, у чому полягає сутність синергетичного ефекту від функціонування кластеру.
72. Охарактеризуйте головні ознаки та бізнес-середовище санаторно-курортного кластера. Охарактеризуйте історичні закономірності розвитку соціального туризму.
73. Наведіть визначення поняття «соціальний туризм», його головну мету та особливе значення для держави.
74. Охарактеризуйте структуру соціального туризму в Україні. Визначте склад об'єктів та учасників соціального туризму.
75. Охарактеризуйте інклюзивний туризм як сегмент соціального туризму.
76. Визначте основні проблеми організації соціального туризму в Україні.
77. Охарактеризуйте варіанти розвитку соціального туризму в нашій державі. Наведіть інтереси зацікавлених сторін у розвитку соціального туризму в санаторно-курортній сфері.
78. У який спосіб може бути досягнутий баланс інтересів зацікавлених сторін в розвитку соціального туризму?
79. Охарактеризуйте концептуальну модель розвитку соціального туризму в Україні та етапи її реалізації.
80. Порядок забезпечення санаторно-курортними путівками окремих категорій осіб і членів їх сімей.

☐ Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти,

визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол No109 від 28 березня 2022 року) (<https://www.chnu.edu.ua/media/Zaykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) здобувачі освіти мають можливість на зарахування окремих видів робіт в рамках ОК на основі результатів отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Влащенко Н.М. Управління курортами : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 226 с. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/287725594.pdf>
2. Гуменюк В.В. Державне регулювання курортно-рекреаційної сфери : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 372 с. URL : <https://knute.edu.ua/file/MjExMzA=/191b719da4473c1ec220882cbb9d518a.pdf>
3. Данілова О.М. Управління маркетинговою діяльністю підприємств туристичної сфери. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-ох частинах/ В. П. Руденко, В.Я.Вацеба, В.Н.Підгірна та ін. Чернівці, 2019. С.122-185. URL : <http://surl.li/krquau>
4. Данілова О.М. Інноваційний маркетинг як інструмент розвитку туристичного бізнесу. Менеджмент туристичної індустрії : освітньо-наукові домінанти : колективна монографія / Руденко В.П., Підгірна В.Н., Наконечний К.П. та ін. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. С.280-312. URL : <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/10605>
5. Данілова О.М. Кластерний підхід в організації туристичної діяльності. Менеджмент туристичної індустрії : освітньо-наукові домінанти : колективна монографія / Руденко В.П., Підгірна В.Н., Наконечний К.П. та ін. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. С.75-99. URL : <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/10605>
6. Заваріка Г. М. Курортна справа: навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2015. 264с. URL : <http://surl.li/wnnnyag>
7. Кравець О.М., Рябев А.А. Курортологія. Харків: ХНУМГім. О.М. Бекетова, 2017. URL : <http://surl.li/hegvws>
8. Калетнік К.В. Опорний конспект лекцій з курсу «Основи курортології». Харків: ХДУХТ, 2015.87 с.
9. Курортологія та курорти України : навч. посіб. для самостійної роботи студентів / уклад. С. М. Малахова, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. 105 с.
10. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). Навчальний посібник. Вид. 3-є, перероблене та доповнене. К: Альтерпрес, 2018. 246 с. https://tourlib.net/books_ukr/lubiceva_rtp.htm
11. Мальська М.П., Бордун О.Ю, Антонюк Н.В. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні та національні аспекти). Навчальний посібник. 2023. 234 с. URL : https://caravela.com.ua/index.php?route=product/product&product_id=527
12. Масюк Ю.О. Міжнародний курортний та СПА менеджмент: методичні рекомендації. Львів 2020. 40 с. URL : <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Mizhnarodnyy-kurortnyy.pdf>
13. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: монографія. К.: Київський національний торговельно-економічний університет, 2019. 463 с.

Додаткова література

1. Закон України «Про курорти». - № 3370 – IV від 19.01.2006 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>.
2. Закон України «Про туризм» від 18.11. 2003 р. № 1282 – IV. Офіційний вісник України. Щотижневий збірник актів законодавства. 2000. №50. URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України [редакція від 16.10.2020, підстава - 124-IX]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
 4. Буднікевич І.М., Ватаманюк Н.К., Коломицева О.В. Сучасні тенденції розвитку маркетингу санаторно-курортних закладів. *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2019. № 5. С.37-41.
 5. Галаченко О.О., Замрій О.М. Стратегії розвитку санаторно-курортних закладів на регіональному ринку. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія «Економіка», 2017. Вип. 1 (49), Т. 2. м. Ужгород. С. 139-142.
 6. Галаченко О.О., Васильчак С.В., Стручок Н.М. Стратегічне управління санаторно-курортними закладами в регіонах як складова національної економічної безпеки. *Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. пр.* Київ, 2017. № 4 (191). С. 84-88.
 7. Данілова О.М., Підгірна В.Н. Характеристика системи менеджменту туристичної індустрії на сучасному етапі. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління. 31(70). 1. 2020. С. 65-71. URL : http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_1/3.pdf
 8. Данілова О.М., Підгірна В.Н., Ємчук Т.В. Використання інструментів соціальних медіа в готельному господарстві (на прикладі готелів міста Чернівці). *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління. Том 31 (70). 3. 2020. С. 143-149. URL : http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_3/31_70_3_1.pdf
 9. Lakov Plamen, Данілова Ольга. Сучасні тренди розвитку оздоровчого туризму. Природа і суспільство: виклики і поступ. Матеріали міжнародної наукової конференції присвяченої 80-річчю географічного факультету ЧНУ ім. Ю. Федьковича (м. Чернівці, 11–13 жовтня 2024 р.) – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2024. С.193-195. URL : https://geo.chnu.edu.ua/media/a0qnbrib/conferenc_material_80.pdf
 10. Підгірна, В., Косташук, В., Данілова, О. (2022). Оцінка структури та тенденції зайнятості населення України в умовах трансформаційних змін. *Економіка та суспільство*(40). URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1493>
 11. Данілова О.М. Регулювання й управління розвитком туристичних ресурсів. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-ох частинах/ В. П. Руденко, В.Я.Вацеба, В.Н.Підгірна та ін. Чернівці, 2019. С.374-394. URL : <http://surl.li/ourzu>
 12. Данілова О. М., Гладиш А.В. Досвід Німеччини з розвитку медичного туризму та можливості його реалізації в Україні. Abstracts of XI International Scientific and Practical Conference. Florence, Italy. 2023. Pp. 452-459. URL: <https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2023/11/THE-LATEST-INFORMATION-AND-COMMUNICATION-TECHNOLOGIES-IN-EDUCATION.pdf>
 13. Санаторно-курортне лікування та реабілітація: сучасні тенденції розвитку: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (Одеса, 30 вересня – 01 жовтня 2021 р.). Одеса: Поліграф, 2021. 190 с
 14. Брендинг [Електронний ресурс]. URL: <https://sites.google.com/site/brendingsoccult/>

Посилання на інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт International SPA Association. URL : <http://experienceispa.com/>
2. Союз професіоналів SPA, курортів та Wellness об'єктів України. URL : <https://soyuz-spa.com/>
3. Офіційний сайт UNCTAD. URL : <http://www.unctad.org>
4. Офіційний сайт національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Національної туристичної організації України. URL : <http://www.ntoukraine.org/>
6. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму України. URL : <https://www.tourism.gov.ua/>
7. Все про туризм: туристична бібліотека. URL : https://tourlib.net/statti_ukr/micenko3.htm
8. Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України. URL: <https://kurort.gov.ua/pro-galuz/istoriya-galuzi/>
9. Global Wellness Institute. URL : <https://globalwellnessinstitute.org/industry-research/2024-global-wellness-economy-monitor/>

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Викладання ОК «Управління санаторно-курортною справою», контроль й оцінювання знань і вмінь студентів спрямовані на дотримання вимог академічної доброчесності (*[Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича](https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf)* (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>), *[Положення про виявлення та запобігання плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича](https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf)* (<https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>)).

Студенти несуть особисту відповідальність за випадки їхнього порушення, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі виявлення академічної недоброчесності вперше бали, зараховані студентів/ці за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання всіх нарахованих за курс балів.